

Septuagesima.

Allt av nåd.

Introitus: 527: 1—2; Gradual: 224: 1—3.

Sexagesima.

Guds ord.

Introitus: 325: 5—6; Gradual: 273: 1—4.

Fastlagssöndagen.

Lidandets väg.

Introitus: 46: 5—6; Gradual: 89.

1 Sönd. i Fastan.

Frestelsen.

Introitus: 294: 3; Gradual: 77: 1—3.

2 Sönd. i Fastan.

Den kämpande tron.

Introitus: 193: 1—2; Gradual: 182: 1—4.

3 Sönd. i Fastan.

Angrepp och försvar.

Introitus: 76: 1—2; Gradual: 216: 1—4.

Midfastosöndag.

Bröd åt dem som hungra.

Introitus: 205: 1—2; Gradual: 77: 4—6.

5 Sönd. i Fastan.

Växande hat.

Introitus: 86: 1; Gradual: 76: 1—4.

Palmsöndag.

Avsked.

Introitus: 93: 1; Gradual: 80: 1—4.

Långfredagen.

Jesu korsfästelse.

Introitus: 98: 1—2; Gradual: 92.

Knut Peters.

In Memoriam.

Endast 56 år gammal har musikdirektören, kantorn i Oscars församling, Stockholm, *Oscar Sandberg*, slutat sin kyrkomusikergärning, då han avled den 12 december 1926. Hans kunskaper och begåvning, hans brinnande intresse och nit gjorde honom till en förgrundsförman i svenskt musikliv. Sitt kyrkomusikaliska intresse byggade han bl. a. genom sin insats vid utarbetandet av sammelverket: *Musica sacra*, vari också åtskilliga av hans egna hymnkompositioner bereddes plats. En

synnerligen betydelsefull gärning till höjande av Stockholms kyrkomusikaliska liv ha de av honom och dr. P. Vretblad gemensamt anordnade motettaftnarna i Oscars kyrka varit. Den sista av dessa, den sextiotredje, vilken anordnades såsom ett led i den stora kyrkomusikfesten i Stockholm sistlidne november, fick han ej själv leda. Just vid detta tillfälle drabbades han av ett återfall av ett gammalt maglidande, som nu skulle ända hans liv.

A. A.

Recensioner.

Julboken 1926. Redigerad av H. E. Hallberg. Diakonistyrelsens förlag, Stockholm. 254 sid. Pris: 2: 75.

Av den väldiga, varje år på nytt flödande strömmen av jultidningar och julböcker, äro få av den art att de kunna föranleda ett omnämmande i denna tidskrifts spalter. Denna julbok utgör emellertid ett undantag. Den är f. ö. knappast en julbok, i den bemärkelse som man numera brukar ta ordet. Närmast är den en kalender av utomordentligt förnämligt

och kultiverat slag, kanske t. o. m. så kultiverat att åtskilliga läsare, även bland dem, som vilja räkna sig till de bokligt bildade, torde finna den stå på en något svåråtkomlig nivå. Den är ej heller i det stycket någon julbok, att avnjutandet av dess innehåll kräver en specifik julstämning. Utom inledningspsalmen, en av Svedberg översatt adventpsalm ur 1694 års psalmbok, finnes föga som erinrar om julen. Julboken, som alltså sitt namn till trots kan studeras hela året, än närmast ägnad

åt artiklar i svensk kyrkohistoria och nutida svenskt kyrkoliv. Av de artiklar, som kunna föranleda till omnämnande i denna tidskrift, må främst nämnas lektor E. Liedgrens högeligen intressanta uppsats benämnd: *Innan Davidsharpan strängades, och innehållande en redogörelse för de ungdomsbrev från Wallin till en hans vän Johan Henrik Gahn, vilka numera done-rats till Uppsala universitetsbibliotek. De kasta ett nytt ljus över Wallins ungdoms- och studietid fram till prästvigningen.* — En annan av våra svenska hymnologer, dr. Henning Wijkmark, har lämnat en skildring av den egendomliga och orolige Anders Karl Rutström, »en herrnhutisk prästpolitiker från 1700-talet». — Till dessa artiklar må också läggas den av pastor Arne Fjellbu i Trondhjem skrivna skildringen av restaureringsarbetet på den väldiga Nidaros-dömen, illustrerad med några fotografier, som låta en ana det omfattande arbete, det här är fråga om. Det vill synas anmäla, som hade denna kalender, som falskeligen utgiver sig för att vara en julbok, ett verkligt stort existensberättigande. Gärna ville han önska, att till ett annat år skildringar från gudstjänstlivets historia och nutidsproblem finge sig en plats tillförsäkrad i den.

Julhelg för svenska hem 1926. Diakonistyrelsens förlag, Stockholm. 92 sid. Pris: 1: 75.

Även i denna förlagets julpublikation har den lärde Västeråslektorn givit ett bidrag: en genom sina fina iakttagelser fängslande skildring av Svenska julsalmer. Genom dessa sina psalmuppsatser har förvisso dr. Liedgren utfört ett högeligen betydelsefullt arbete för att väcka kärleken till den gamla psalmskatten. Hans slutord i denna artikel kunna vi ej underlåta att citera: »Vid julens högmäs-gudstjänster böra de (»Nya psalmerna» julsånger) icke under några förhållanden få uttränga våra gamla, av generationers bruk helgade koraler. — Begäret efter omväxling och nyheter bör stävjas och lugnas inför tanken på den enda stora nyheten, som julevangeliet talar om och de gamla julsalmerna så oförlikneligt tala om.» — Professor Johnny Roosval för sina läsare på en pilgrimsfärd till det av medeltidens svenskar ofta besökta Santiago de Compostela, och Sven Brandel gör den sorgliga skildringen av våra ödekyrkor och kyrkoruiner. Den senare artikeln, kanske alltför bred och detaljrik för en sådan publikation, belyses av ett väl sammanställt och vackert bildmaterial.

A. A.

Ur dagspressen.

I adventssöndagens radioprogram återfanns bl. a. följande:

5,55 Klockspelet från stadshuset, därefter aftonsång (adventsvesper) från Immanuelskyrkan. Sång 75: 1—3 ur Svenska missionsförbundets sångbok. — Körsång: Gören portarna vida, av Lutzell. — Bibelläsning och bön. — Körsång: »Han kommer», av P. U. Stenhammar. — Sång 74: 1—3. — Predikan av pastor Aug. Rosén. — Körsång: »Hosianna, Davids son» av Vogler. — Orgelsolo. — Barnkör: »Sions dotter, fröjda dig» av Händel. — Blandad kör: »Israels släkte, fröjda dig» av Händel. — Barnkör: »Av himlens höjd oss kommet är» av Rich. Norén. — Körsång: »Var kristrogen fröjde sig», arr. av John Morén. — Sång 95. — Välsignelsen. — Körsång: »Lovsång» av J. Olof Lindberg.

Med glädje kan konstateras, vad också ovanstående gudstjänstordning visar, huru ofta de frikyrkliga samfundet nedlägga verkligt arbete och omsorg på det gudstjänstliga livets utgestaltande och huru ofta ett fullgott och värdefullt hymnmaterial alltmera finner väg till dem. På åtskilliga platser äro deras körer en kul-

turell faktor att räkna med. Och från församlingarnas sida förefinnes nu uppenbarligen ett helt annat intresse för gudstjänstens form än för några årtionden sedan.

Emot ovan anförda rundradierade gudstjänst måste emellertid en bestämd gensaga riktas, men närmast torde denna träffa Radiotjänsts programråd. Namnet på denna eftermiddagsgudstjänst är fullständigt vilseledande: den är varken aftonsång eller adventsvesper. Den, som har en smula kännedom om svensk kulturhistoria, måste reagera inför den högeligen beklagliga begreppsförvirring, som sedan ett par årtionden har fått gripa omkring sig, när det varit fråga om bigudstjänsterna, en begreppsförvirring som nu tyckes upphöjas till regel genom radioprogrammen. Allt möjligt har opåttalt fått utges, exempelvis under namn av vesper — tyvärr ofta av kyrkans eget folk. Så mycket mera måste det beklagas, att nu också den sist på arenan uppträdande kulturmakten i vårt land: radion, visar sig gripas av denna begreppsförvirring. Man må dock ha rätt att vänta, att pro-